

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Mgr. Michalem Ryškou v právní věci žalobce [redacted], zast. [redacted] advokátem [redacted] proti žalovaným 1) [redacted] zast. žalovaným č. 2 jako obecným zmocněncem, [redacted] o ochranu osobnosti,

t a k t o :

- I. Žalovaným 1) a 2) se z a k a z u j e pořizovat a shromažďovat obrazové záznamy z kamerového systému umístěného nad poštovními schránkami v přízemí vstupní chodby domu č.p. 391 na Masarykově náměstí ve Vyškově.
- II. Žalovaní 1) a 2) jsou p o v i n n i demontovat kamerový systém umístěný nad poštovními schránkami v přízemí vstupní chodby v domě č.p. 391 na Masarykově náměstí ve Vyškově.
- III. Ohledně zákazu pořizovat a shromažďovat obrazové záznamy z kamerového systému umístěného v přízemí na schodišti vedoucího do sklepních prostorů v domě č.p. 391 na Masarykově náměstí ve Vyškově, pořizovat a shromažďovat obrazové záznamy z kamerového systému umístěného

ve společných prostorech, tj. schodiště do 1. patra, do 2. patra a do 3. patra v domě č.p. 391 na Masarykově náměstí ve Vyškově a povinnosti demontovat kamerový systém umístěný v přízemí na schodišti vedoucím do sklepních prostorů v domě č.p. 391 na Masarykově náměstí ve Vyškově, kamerový systém umístěný ve společných prostorech, tj. schodiště do 1., do 2. a do 3. patra v domě č.p. 391 na Masarykově náměstí ve Vyškově, s e řízení z a s t a v u j e .

- IV. Žalovaní 1) a 2) jsou povinni zaplatit žalobci k rukám jeho právního zástupce do tří dnů od právní moci rozsudku na náhradě nákladů řízení částku 20.564,- Kč, a to společně a nerozdílně.

O d ů v o d n ě n í :

1) Žalobou podanou z titulu ochrany osobnosti se žalobce na žalovaných domáhal zákazu pořizování a shromažďování obrazových záznamů z kamerového systému umístěného nad poštovními schránkami v přízemí domu a na schodištích, jakož i demontáže tohoto kamerového systému. Žalobu odůvodňoval skutečností, že žalovaní jako vlastníci domu nainstalovali do domu kamerový systém v srpnu 2006, a to bez souhlasu žalobce jako nájemníka bytu v domě. Přes nesouhlas žalobce s monitorováním tím dlouhodobě zasahují do osobnostních práv žalobce, konkrétně do práva na soukromí.

2) Žalovaní převážnou část svých procesních aktivit omezili na opakovanou snahu o přerušení řízení a na vznášení námitek podjatosti soudce. Po poučení dle § 118a odst. 1, 3 o.s.ř. však **žalovaní potvrdili žalobcem uváděnou skutečnost, že v domě se nachází kamera u vchodu, která zabírá osoby vcházející do domu.** Důvodem její instalace je podle žalovaných využití čl. 23 Listiny základních práv a svobod. Žalovaní nepochybnili, že osoby na záznamech jsou identifikovatelné, tvrdili však, že kamera byla umístěna na přání žalobce, což odůvodňovali tím, že žalobce si stěžoval na vykrádání poštovní schránky.

3) I při téměř nulové procesní součinnosti žalovaných (§ 101 odst. 1,2 o.s.ř., § 120 odst. 1 o.s.ř.) bylo ze shodných skutkových tvrzení účastníků (§ 120 odst. 4 o.s.ř.) zjištěno, že se v přízemí u vchodu nachází kamera, která snímá vstupující osoby. Takto jsou pořizovány záznamy osob, na nichž jsou dle žalovanými nepochybněného tvrzení žalobce zaznamenávané osoby zachyceny identifikovatelným způsobem. Ohledně procesních nároků týkajících se kamer v jiných částech domu žalobce při jednání uvedl, že neví, zda se tam kamery skutečně nacházejí, když se může jednat o kamery "neviditelné", a vzal v tomto rozsahu podanou žalobu zpět.

4) Za takto zjištěné skutkové situace bylo z právního hlediska zapotřebí zabývat se **kolizí osobnostních práv žalobce (jako nájemce bytu v předmětném domě) s právy žalovaných jako vlastníků domu**. Žalovaní instalaci kamery odůvodňovali aplikací čl. 23 Listiny základních práv a svobod. Dle něj mají občané právo postavit se na odpor proti každému, kdo by odstraňoval demokratický řád lidských práv a základních svobod, založený Listinou, jestliže činnost ústavních orgánů a účinné použití zákonných prostředků jsou znemožněny. Obdobné postoje jsou však v demokratickém právním státě založeném na úctě k právům a svobodám člověka a občana, kterým Česká republika dle čl. 1 Ústavy České republiky je, zcela nepřijatelné a hraničí naopak se svévolí a anarchií, když jsou to právě žalovaní, kteří porušují lidská práva žalobce (viz. níže). I z hlediska skutku, tak jak byl zjištěn a jehož nepřijatelnou právní kvalifikací činěnou žalovanými není soud vázán, se v daném případě nemohlo jednat o *ius resistendi* žalovaných, nýbrž o **opatření žalovaných učiněné k ochraně majetku a pořádku v domě**. To vyplynulo i z vyjádření žalovaných, dle kterého si měl žalobce stěžovat na vykrádání poštovních schránek. Pokud však z této stížnosti žalovaní dovozovali, že kamera byla v domě umístěna na přání žalobce, jedná se o závěr zcela nesprávný, čehož důkazem je ostatně sama žaloba postavená na **dlouhodobém nesouhlasu žalobce s monitorováním vlastního soukromí**.

5) Vzniká tak **kolize mezi právy žalobce na soukromí (§ 11 obč. zák.) a na ochranu před neschváleným pořizováním a shromažďováním obrazových záznamů (§ 12 odst. 1 obč. zák.) - což jsou práva i ústavně garantovaná (čl. 7 odst. 1, čl. 10 odst. 2 a 3 Listiny základních práv a svobod) - a mezi právem žalovaných na ochranu vlastnictví, které má rovněž své ústavní garance (čl. 11 odst. 1 Listiny)**. V obou případech se jedná o základní lidská práva ústavně chráněná a v případě kolize mezi nimi je nutno využít standardní **test proporcionality**, který je metodologicky postaven na třech krocích.

6) Prvním z nich je **hledisko vhodnosti**, jehož cílem je posouzení způsobilosti zvoleného prostředku dosáhnout sledovaného účelu. Zde nutno přisvědčit skutečnosti, že zavedení kamerového systému je obecně způsobilé přispívat k účinnější ochraně majetku a pořádku v domě.

7) Druhým kritériem při uplatnění testu proporcionality je **hledisko potřebnosti (hledisko minimalizace zásahu)**, které sleduje analýzu plurality možných prostředků způsobilých dosáhnout sledovaného účelu, z nichž je pak zapotřebí zvolit takový prostředek, který ústavně chráněnou hodnotu **omezuje v míře nejmenší**. Zde se soud ztotožnil s konstrukcí, dle které **je nepochybně možné zvolit pro dosažení sledovaného účelu prostředky, kterými nebudou osobnostní práva žalobce nikterak narušována** - zejména zajištění chráněného vstupu, zavedení režimu pravidelného zamykání včetně kontroly dodržování tohoto režimu apod.

8) Hlediskem třetím je potom **poměrování (zvažování), tj. porovnávání závažnosti** v kolizi stojících základních práv účastníků, a to i vzhledem k akceptované hierarchii hodnot.

9) K omezení základních práv či svobod, i když jejich ústavní úprava omezení nepředpokládá, může dojít v případě jejich kolize. Základní je v této souvislosti maxima, podle které základní právo či svobodu lze omezit pouze v zájmu jiného základního práva či svobody. V případě závěru o opodstatněnosti priority jednoho ze dvou v kolizi stojících

základních práv, je nutnou podmínkou konečného rozhodnutí rovněž využití všech možností **minimalizace zásahu** do druhého z nich. Tento závěr lze odvodit i z ustanovení čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, a sice v tom smyslu, že základních práv a svobod musí být šetřeno nejenom při používání ustanovení o mezích základních práv a svobod, nýbrž analogicky rovněž v případě jejich omezení v důsledku jejich vzájemné kolize (nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 4/94 ze dne 12.10.1994).

10) Při aplikaci testu proporcionality soud vyšel i ze závěrů obsažených ve zveřejněném **stanovisku Úřadu pro ochranu osobních údajů** (stanovisko č. 1/2008, květen 2008, Umístění kamerových systémů v bytových domech), které soud pokládá za velmi výstižné a kterého se tedy přidržel i v této věci. Dle něj při řešení vzniklých kolizí je zapotřebí **zkoumat, nakolik je zasahováno v případě monitorování toho kterého prostoru do práv osob na soukromí**. Existují v tomto směru **dva základní okruhy prostor v domě**.

11) Jednak jsou v domě prostory, které se práva na soukromí v zásadě příliš netýkají, tj. prostory, v nichž obyvatelé domu nežijí svůj soukromý život a monitorování těchto prostor v zásadě do soukromí obecně nezasahuje - typicky půdy či sklepy.

12) Naopak jsou ale v domě dány prostory, v nichž obyvatelé domu požívají vyšší míry soukromí, tj. prostory spjaté se soukromým a osobním životem lidí z domu. Typicky se jedná o takové **prostory, v nichž je možno monitorovat pohyb osob a získávat v tomto směru informace různého druhu o soukromém životě obyvatel domu, kdy, s kým, v jakém stavu přicházejí nebo odcházejí z domu apod. včetně návštěv a právním důvodem a podmínkou instalace kamerového systému v těchto prostorách může být pouze souhlas všech obyvatel domu**.

13) V daném případě se jedná o situaci spadající do druhého okruhu prostor, tj. o situaci spojenou se zásahem do prostor spjatých se soukromým a osobním životem žalobce, v důsledku kterého je možno monitorovat soukromí žalobce a skutečnosti popsané v čl. 12 rozsudku. Žalobní konstrukce v tomto směru vystavěná žalobcem nebyla ostatně ze strany žalovaných ani nikterak rozporována. Byla pouze snaha žalovaných tvrdit existenci souhlasu žalobce s takovým monitorováním, dle které si měl žalobce stěžovat na vykrádání poštovních schránek. V čl. 4 rozsudku již bylo uvedeno, že pokud z této stížnosti žalovaní dovozovali závěr, že kamera byla v domě umístěna na přání žalobce, jedná se o závěr zcela nesprávný, čehož důkazem je ostatně sama žaloba postavená na **dlouhodobém intenzivním a výslovně vyjadřovaném nesouhlasu žalobce s monitorováním vlastního soukromí**. Byla přitom porušena i zásada minimalizace zásahu do osobnostních práv (viz. čl. 7 a 9 rozsudku).

14) Nikdo nemůže nutit obyvatele domu, aby bez vlastního souhlasu žili "ve stylu velkého bratra" a jejich pohyb při vstupu do domu, který v těchto prostorách tvoří součást jejich soukromého osobního života, byl monitorován obrazovými záznamy umožňujícími neoprávněné získávání informací o jejich soukromém životě. Lze proto uzavřít, že **ze strany žalovaných došlo umístěním kamery u vstupu do domu proti vůli žalobce k neoprávněnému zásahu do práva na soukromí jako osobnostního práva žalobce ve smyslu § 11 obč. zák. (ústavně chráněného dle čl. 7 odst. 1 a čl. 10 odst. 2 Listiny) a rovněž k neoprávněnému zásahu do práva žalobce na ochranu před neschváleným pořizováním a shromažďováním obrazových záznamů dle § 12 odst. 1 obč. zák. (ústavně**

chráněného dle čl. 10 odst. 3 Listiny). Žádná zákonná licence pro takový zásah současně nebyla dána.

15) Žalobci za této situace svědčí občanskoprávní prostředky ochrany osobnosti dle § 13 obč. zák. Dle § 13 odst. 1 obč. zák. fyzická osoba má právo se zejména domáhat, aby bylo upuštěno od neoprávněných zásahů do práva na ochranu její osobnosti, aby byly odstraněny následky těchto zásahů a aby jí bylo dáno přiměřené zadostiučinění.

16) Žalobce takto ve smyslu § 13 odst. 1 obč. zák. uplatnil zdržovací nárok, kterým se domáhal zákazu pořizování a shromažďování obrazových záznamů z kamerového systému, jakož i nárok odstraňovací, jímž se domáhal demontáže kamerového systému.

17) Nezbytnou podmínkou úspěšného uplatnění **zdržovacího nároku** (nároku na upuštění od neoprávněného zásahu) dle § 13 odst. 1 obč. zák. je, aby neoprávněný zásah do osobnostní hodnoty dosud trval, popř. pokračoval, anebo aby existovalo konkrétní nebezpečí (hrozba) jeho opakování v budoucnu. Podmínka trvajících (dokonce dlouhodobého) neoprávněného zásahu žalovaných do osobnostních práv žalobce byla v řízení, jak výše uvedeno, zjištěna.

18) Podstatou uplatnění **odstraňovacího nároku** dle § 13 odst. 1 obč. zák. je pak nutnost odstranění zdroje závadných následků (závadného stavu) vyvolaných neoprávněným zásahem a obnovení (restituce) původního stavu, tj. v daném případě demontáž kamerového systému, jímž je zasahováno do osobnostních práv žalobce, v rozsahu zjištěném soudem.

19) V tomto rozsahu proto soud žalobě ohledně uplatněného zdržovacího i odstraňovacího nároku dle § 13 odst. 1 obč. zák. vyhověl, když žalobcem tvrzené umístění kamerového systému bylo v dané části nesporné a nebylo ze strany žalovaných nikterak zpochybňováno, ale naopak potvrzováno. Ve smyslu § 160 odst. 1 o.s.ř. je ze zákona dána povinnost žalovaných ke splnění uložených povinností do 3 dnů od právní moci rozsudku.

20) Ohledně kamerového systému v dalších prostorech došlo ze strany žalobce ke zpětvzetí žaloby ve smyslu § 96 odst. 1 o.s.ř. Se zpětvzetím žaloby vyslovili žalovaní nesouhlas, ovšem z důvodů, které nelze považovat za nikterak vážné ve smyslu § 96 odst. 3 o.s.ř. (a contrario). Jednalo se naopak o důvody malicherného charakteru spočívající v tom, že žalobce je křivě obvinil, když tvrdil, že provozují několik kamer a to se neprokázalo. Za této situace proto soud na základě § 96 odst. 2 o.s.ř. ve zbytku řízení zastavil, když takový nesouhlas žalovaných nemůže být relevantní.

22) Pro úplnost nutno uvést, že soud věc rozhodl s využitím § 15b odst. 2 o.s.ř. (s možným přihlédnutím k § 15b odst. 3 o.s.ř.) i za situace, kdy žalovaní vznesli námitku podjatosti věc rozhodujícího soudce, bez nutnosti opětovného předkládání věci nadřízenému soudu (§ 15b odst. 1 o.s.ř.). O námitce podjatosti soudce bylo již dříve nadřízeným soudem rozhodnuto, a to usnesením Vrchního soudu v Olomouci č.j. Nco 56/2009-94 ze dne 30.7.2009 tak, že soudce z projednání a rozhodnutí ve věci vyloučen není. Pokud pak žalovaní později vznesli novou námitku podjatosti soudce odvíjenou ze skutečností, že jejich návrh na přerušení řízení byl zamítnut a že žalovaným č. 2 bylo na soudce podáno pro jeho procesní postupy trestní oznámení s tím, že je "součástí zločinného spolčení", soud tuto námitku zhodnotil jako zjevně nedůvodnou a v souladu s § 15b odst. 2 o.s.ř. (s možným přihlédnutím k § 15b odst. 3 o.s.ř.)

věc na jednání projednal a rozhodl. Dílem se totiž tato námitka týká procesních postupů soudce (§ 14 odst. 4 o.s.ř.), dílem je pak kryta rozhodnutím odvolacího soudu ohledně nepodjatosti soudce. Ani skutečnost, že ze strany žalovaného č. 2 došlo k podání trestního oznámení pro procesní postupy soudce, z nichž žalovaný č. 2 odvíjí závěr o "zločinném spolčení", nemůže vést k závěru o vyloučení aplikace § 14 odst. 4 o.s.ř. Obstrukční a vůči soudu maximálně urážlivé postoje žalovaných proto nemohly bránit řádnému projednání a rozhodnutí věci zákonným soudcem.

23) Soud současně pro nadbytečnost zamítl důkazní návrhy učiněné žalovanými (listinné důkazy z přestupkových řízení u přestupkové komise ve Vyškově a u Police ČR ve Vyškově), neboť i přes pokus soudu o konkretizaci těchto návrhů se jednalo o důkazní návrhy dílem neurčité co do specifikace i konkrétního účelu jejich navržení, dílem nadbytečné, neboť pro posouzení věci relevantní skutečnosti byly i přes obstrukční postoje žalovaných v řízení soudem nesporně zjištěny, jak z odůvodnění rozsudku patrně.

24) O nákladech řízení potom soud rozhodl podle úspěchu ve sporu dle § 142 odst. 3 o.s.ř. tak, že k jejich náhradě jsou žalovaní společně a nerozdílně povinni žalobci k rukám jeho právního zástupce (§ 149 odst. 1 o.s.ř.), neboť žalobce měl při částečném zpětvzetí žaloby neúspěch v poměrně nepatrné části sporu. Je nutno činit rozdíl mezi tím, co je v řízení podstatné a co doprovodné (srov. náleží Ústavní soudu sp. zn. III. ÚS 170/99 ze dne 22.6.2000). Pro posouzení věci podstatné přitom je, že žalobce byl úspěšný při dosažení právní ochrany proti neoprávněným zásahům do svých osobnostních práv, a skutečnost, prostřednictvím kolika kamer byl neoprávněný zásah činěn, je již jen otázkou doprovodnou. Náklady řízení žalobcem vynaložené činí částku 20.564,- Kč a představují zaplacený soudní poplatek 2.000,- Kč a náklady právního zastoupení v paušální sazbě 15.000,- Kč dle § 6 odst. 1 písm. b) vyhl. č. 484/2000 Sb. se 2 režijními paušály á 300,- Kč (převzetí a příprava věci, účast na jednání soudu dne 6.11.2009) dle § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. spolu s 19 % DPH ve výši 2.964,- Kč dle § 137 odst. 3 o.s.ř.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku **je** odvolání přípustné, a to do **15 dnů** ode dne jeho doručení k Vrchnímu soudu v Olomouci prostřednictvím soudu zdejšího.

Ve smyslu § 160 odst. 1 o.s.ř. je ze zákona dána povinnost žalovaných ke splnění uložených povinností do 3 dnů od právní moci rozsudku.

Nesplní-li žalovaní v zákonné třídenní lhůtě od právní moci rozsudku (§ 160 odst. 1 o.s.ř.) soudem uložené povinnosti dobrovolně, může se žalobce domáhat výkonu tohoto rozhodnutí.

V Brně dne 6. listopadu 2009

Za správnost vyhotovení:
Monika Zbořilová

Mgr. Michal Ryška, v.r.
samosoudce